

Ilustrații: Cuberschi Constantin

DTP: Simona Elena

Corectură: Zeca Iulia

Jonathan Swift

Călătoriile lui Gulliver

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SWIFT, JONATHAN

Călătoriile lui Gulliver / Jonathan Swift; - trad. și adapt.:

Tinela Irimiciuc. - Ed. a 4-a. - București: Steaua Nordului. 2011

ISBN 978-606-511-445-6

I. Irimiciuc, Tinela (trad.)

821.111-311.3=135.1

© Toate drepturile asupra acestei versiuni sunt rezervate
Editurii Steaua Nordului.

Pentru comenzi online: www.steauanordului.ro

Jonathan Swift

Călătoriile lui Gulliver

Note de subsol:

(1) un stang este un țăruș de șaisprezece picioare jumătate.

(2) o lege a fost dată de atunci de parlament prin care pierderea încrederii era considerată crimă capitală.

(3) Britannia – Sir W. Scot.

(4) Londra – Sir W. Scot.

(5) Acesta este textul revizuit adoptat de dr Hawksworth (1766). Paragraful din ediția originală (1726) începe altfel: „I-am spus că dacă va fi să trăiesc într-un regat unde mulți erau în vogă”. Numele Tribnia și Langdon nu sunt menționate și „scăunelul” și semnificația lui nu apar.

(6) Acest paragraf nu este în ediția originală.

(7) Ediția originală și cea a dr Hawksworth menționează numele Rotherhith aici, deși mai devreme în aceeași lucrare Redriff se spune că ar fi locul unde se află casa lui Gulliver în Anglia.

CUPRINS

PREFAȚĂ	5
---------------	---

PARTEA I

O CĂLĂTORIE ÎN LILLIPUT

Capitolul 1.....	13
Capitolul 2.....	30
Capitolul 3.....	46
Capitolul 4.....	58
Capitolul 5.....	67
Capitolul 6.....	78
Capitolul 7.....	93
Capitolul 8.....	104

PARTEA A II-A

O CĂLĂTORIE ÎN BROBDINGNAG

Capitolul 1.....	115
Capitolul 2.....	137
Capitolul 3.....	148

Capitolul 4.....	165
Capitolul 5.....	174
Capitolul 6.....	190
Capitolul 7.....	204
Capitolul 8.....	215

PARTEA a III-a

CĂLĂTORIA LA LAPUTA, BALNIBARBI, LUGGNAGG, GLUBBDUBDRIB ȘI JAPONIA

Capitolul 1.....	234
Capitolul 2.....	243
Capitolul 3.....	257
Capitolul 4.....	265
Capitolul 5.....	275
Capitolul 6.....	289
Capitolul 7.....	298
Capitolul 8.....	306
Capitolul 9.....	317
Capitolul 10	324
Capitolul 11	339

PARTEA a IV-a

O CĂLĂTORIE CĂTRE ȚARA HOUYHNHMILOR

Capitolul 1.....	344
Capitolul 2.....	356
Capitolul 3.....	366

Capitolul 4.....	375
Capitolul 5.....	384
Capitolul 6.....	396
Capitolul 7.....	407
Capitolul 8.....	419
Capitolul 9.....	430
Capitolul 10	439
Capitolul 11	452
Capitolul 12	466
Note de subsol:	476

PARTEA I O CĂLĂTORIE ÎN LILLIPUT

Capitolul 1

[Autorul ne dă câteva detalii despre el și familia sa. Ce l-a determinat să plece în călătorie. Cum naufragiază și scapă cu viață înotând. Ajunge cu bine la țărm în țara numită Lilliput; este luat prizonier și dus în toată țara.]

Tatăl meu avea o mică proprietate în Nottinghamshire, eu fiind al treilea dintre cei cinci fii. Când am împlinit paisprezece ani, tata m-a trimis la Colegiul Emanuel din Cambridge, unde am rămas și m-am dedicat studiului timp de trei ani, dar costurile întreținerii mele fiind prea mari, deși primeam foarte puțini bani, erau peste puterile părinților și am fost nevoit să intru ucenic la domnul James Bates, un bine cunoscut chirurg din Londra la care am rămas pentru patru ani. Din când în când, cu banii puțini trimiși de tata, am început să învăț să navighez și să-mi însușesc și ceva cunoștințe de matematică, foarte folositoare celor ce vor să călătorească, după cum credeam că-mi va fi dat să fac și eu la un moment dat.

Când am plecat de la domnul Bates, m-am întors

acasă, unde cu ajutorul tatălui meu, al unchiului John și al altor rude am primit patruzeci de lire și promisiunea de a primi treizeci de lire pe an pentru a rămâne la Leyden; acolo am studiat medicina doi ani și șapte luni, știind că-mi va fi folositoare în timpul lungilor călătorii pe mare.

La scurt timp după ce m-am întors din Leyden, la recomandarea bunului meu profesor, domnul Bates, am fost angajat ca doctor chirurg pe vasul Swallow sub comanda căpitanului Abraham Pannel. Timp de trei ani și jumătate am rămas pe acest vas călătorind spre Levant și alte destinații. La întoarcere m-am hotărât să rămân în Londra și din nou încurajat de profesorul meu, domnul Bates, am luat câțiva pacienți de-ai dumnealui. Apoi mi-am cumpărat o casă în vechiul cartier evreiesc și, sfătuit să-mi schimb starea civilă, m-am căsătorit cu doamna Mary Burton, cea de-a doua fiică a domnului Edmund Burton, proprietarul unui magazin de ciorapi de pe strada Newgate, de la care am primit o zestre în valoare de patru sute de lire.

Din păcate, după doi ani, bunul meu profesor, domnul Bates, s-a stins și neavând prieteni afacerea mea a început să meargă prost întrucât conștiința mea nu mă lăsa să fac treburile de mântuială ca atâtia alții din branșă. După ce am avut o discuție cu soția mea și câțiva amici, m-am hotărât să plec din nou pe mare. Am fost chirurg pe două vase și după mai

multe călătorii pe mare timp de șase ani în Indiile de Est și de Vest mi-am rotunjit un pic veniturile. Timpul liber mi-l petreceam întotdeauna citind din multele opere pe care le aveam la dispoziție scrise de autorii cei mai buni, antici și moderni. Când eram pe uscat analizam felul în care se comportau și simțeau oamenii, le învățam limba, lucru ce-mi venea foarte ușor deoarece am o memorie foarte bună.

În ultima călătorie nu am fost prea norocos și fiind și obosit am luat decizia de a rămâne acasă alături de soție și familie. M-am mutat din vechiul cartier evreiesc în Fetter Lane, și de aici în Wapping cu speranța de a găsi ceva de lucru printre marinari, dar totul a fost în zadar.

După ce am așteptat trei ani ca situația să se îmbunătățească, am acceptat în cele din urmă o ofertă avantajoasă de la căpitanul William

Prichard, proprietarul navei Antelope, care pornea într-o călătorie înspre Marea de Sud. Am ridicat ancora din Bristol, pe 4 mai 1699, și călătoria s-a dovedit de bun augur încă de la început.

Nu s-ar cuveni, din anumite motive, să-l obosesc pe cititor cu detaliile acelor aventuri pe mare, e suficient să-i spun că, în drum spre Indiile de Est, vasul nostru a fost împins de o furtună năprasnică către partea de nord-vest a ținutului Van Diemen. Uitându-ne atent pe hartă, am realizat că suntem la

30 de grade și 2 minute latitudine sud. Doisprezece membri ai echipajului au murit de epuizare fizică sau malnutriție, iar ceilalți erau într-o stare foarte proastă. Pe 5 noiembrie, ce reprezintă începutul verii în acele ținuturi, vremea fiind foarte cețoasă, marinarii au observat o stâncă la vreo 200 de metri de vas, dar vântul bătea puternic și ne-a izbit direct în ea, rupându-ne ambarcațiunea. Șase oameni, printre care și eu, am lansat o barcă pe mare, am coborât în ea și ne-am îndepărtat cât mai repede posibil de vas și de stâncă. După calculele mele, am vâslit cam trei leghe până nu am mai putut, dar eram deja istoviți de munca de pe vas. Așa că ne-am lăsat în voia valurilor când dintr-odată un vânt puternic dinspre nord ne-a răsturnat în mare. N-aș putea spune ce s-a întâmplat cu tovarășii mei de pe barcă sau cei ce au scăpat de stâncă sau de pe corabie, dar cred că în cele din urmă au pierit cu toții. În ceea ce mă privește, am înotat în voia sorții, împins de vânt și de flux. Deseori îmi lăsam picioarele în jos și nu simțeam fundul mării dar deodată, toropit cum eram și fără niciun pic de putere, am atins pământul; furtuna se potolise de mult. Marea nu era foarte adâncă, dar am mers cam o milă până la mal și cred că era cam opt seara. Am înaintat pe plajă cam jumătate de milă, dar nu era nicio urmă de casă sau de vreun locuitor, sau poate eram prea slăbit pentru a-i observa. Eram extrem de

obosit și toropit de vreme, căldură și jumătatea de litru de coniac băută pe corabie și voiam să dorm. M-am așezat pe iarba scurtă și moale și am căzut într-un somn adânc de vreo nouă ore cred, căci atunci când m-am trezit era deja ziua.

Am încercat să mă ridic, dar nici nu mă puteam mișca, stăteam întins pe spate, iar brațele și picioarele erau legate puternic de pământ, la fel și părul meu lung și des. Tot corpul de sub brațe și până la coapse îmi era legat de niște atele subțiri și nu puteam privi decât în sus. Soarele ardea puternic și lumina îmi rănea ochii. Deslușeam un zgomot confuz în jurul meu, dar din poziția în care eram, nu puteam vedea nimic altceva

decât cerul. Peste ceva timp am simțit ceva mișcând pe piciorul stâng, avansând încet spre piept și apoi aproape atingându-mi bărbia; când mi-am coborât privirea cât de mult am putut, am realizat că era o ființă umană de câțiva centimetri în înălțime cu un arc și o săgeată în mână și o tolă de săgeți în spate. Între timp am mai simțit vreo patruzeci de asemenea creaturi (sau cel puțin așa bănuiam) urmând-o pe prima. Eram mut de uimire și când am scos un țipăt puternic ca un răget, toți s-au retras speriați; și chiar unii dintre ei, așa cum mi s-a spus mai târziu, s-au rănit atunci când au sărit de pe mine la pământ. Cu toate acestea, au revenit imediat pe poziții și unul dintre ei a îndrăznit chiar să ajungă până aproape de față, ridicându-și mâinile și ochii în admirație și țipând cu o voce pițigăiată: „Hekinah degul”, ceilalți au tot repetat aceleași cuvinte, dar pe atunci nu aveam nici cea mai vagă idee ce ar putea însemna. În tot acest timp, eu stăteam întins într-o poziție foarte incomodă, după cum vă puteți închipui. În cele din urmă, în încercarea mea de a mă elibera, am reușit să rup firele și să scot cârligele ce mă țintuiau la pământ de brațul stâng și astfel ridicându-l am văzut prin ce metode m-au legat, iar printr-o smucitură, ce m-a cam durut, recunosc, am reușit să slăbesc și firele ce-mi legau părul pe partea stângă, așa că am putut astfel să-mi ridic capul câțiva centimetri. Dar creaturile au luat-o la sănătoasa

din nou înainte să le pot prinde eu, scoțând țipete stridente și, imediat după, cineva dintre ei a strigat tare „Tolgo phonac”; dintr-odată am simțit sute de săgeți în mâna stângă ce mă înțepau ca niște ace și apoi au lansat încă o salvă în aer precum aruncăm noi bombele în Europa, din care multe mi-au atins trupul (dar nu prea le-am simțit), iar altele fața, pe care din reflex am acoperit-o imediat cu mâna stângă. Când s-a încheiat această ploaie de săgeți am gemut de necaz și de durere, apoi pe când încercam din nou să mă eliberez au mai trimis un rând de o mai mare amploare decât primul și în tot acest timp unii mă împungeau cu sulite; norocul meu a fost că purtam o scurtă din piele pe care nu au putut-o străpunge. M-am gândit că cel mai bine era să stau nemișcat și intenționez să stau așa și peste noapte, când cu ajutorul mâinii stângi deja eliberate să-mi dezleg tot corpul; cât despre locuitori, puteam să stau liniștit căci puteam face față și celei mai mari armate pe care ar fi adus-o împotriva mea dacă toți erau de înălțimea creaturii pe care o zărisem. Dar soarta îmi pregătea altceva. Când localnicii au văzut că stau liniștit n-au mai aruncat nicio săgeată, dar după zgomotul ce-l auzeam, mi-am dat seama că numărul lor crescuse și la depărtare de vreo patru yarzi, la urechea mea dreaptă, am auzit timp de o oră un ciocănit precum cel pe care-l fac oamenii la lucru. Mi-am întors capul în acea

direcție, pe cât îmi permiteau clemele și firele, și am văzut o scenă ridicată la câțiva centimetri deasupra pământului ce susținea cam patru omuleți, prevăzută cu două sau trei scări pentru a urca pe ea și de pe care unul dintre ei, care părea un fel de oficialitate, îmi ținea un discurs din care nu am înțeles nimic, nici măcar o silabă. Dar ar fi trebuit să menționez că înainte să-și înceapă discursul personajul a strigat de trei ori „Langro dehul san” (cuvinte care, ca și cele dinainte, mi-au fost repetate și explicate mai târziu), după care, la scurt timp, cam cincizeci de pitici s-au apropiat și mi-au tăiat firele de pe partea stângă a capului, ceea ce mi-a dat posibilitatea de a-l întoarce la dreapta și de a observa gesturile și înfățișarea persoanei care urma să vorbească. Părea de vârstă medie, dar mai înalt decât ceilalți trei care-l însoțeau, printre aceștia

un paj care îi ținea trena și care era ceva mai mare decât degetul meu mijlociu; ceilalți doi stăteau de o parte și de alta ca să-l ajute.

Juca perfect rolul unui orator cu momente, după câte înțelegeam, când amenința, promitea sau cerea milă și bunătate. Am răspuns în câteva cuvinte, foarte supus, ridicând mâna stângă și ochii către soare ca și cum mi-ar fi fost martor și, răpus de foame, căci nu mâncasem nimic cu mult înainte să părăsesc corabia, am cedat forțelor naturii și nu mi-am putut controla nerăbdarea (gest poate împotriva regulilor bunului-simț) de a primi ceva de mâncare ducând des un deget spre gură pentru a le arăta că-mi este foame.

Hurgo (căci așa numeau ei pe cineva important) m-a înțeles foarte bine. A coborât de pe scenă și a ordonat să fie așezate mai multe scări pe care urcau peste o sută de pitici spre gura mea, încărcate cu coșuri pline de carne, trimise la ordinele regelui imediat ce acesta aflate de prezența mea în regat. Mi-am dat seama că mâncam carne de diferite animale, dar nu puteam să le deosebesc după gust. Erau coaste, pulpe, măruntaie ce aduceau cu cele de oaie, dar foarte bine pregătite, însă mai mici decât aripile unei ciocârlii. Le-am mâncat pe nerăsuflăte cu câte trei pâini odată care erau mari cât niște alice. Îmi tot dădeau să mănânc cât de repede puteam și ei mirându-se și minunându-se de cât puteam să

mănânc. Apoi am făcut un semn cum că îmi era sete. Și-au dat seama după apetitul meu că o cantitate mică nu era suficientă și fiind un popor isteț mi-au aruncat cu mare dexteritate unul dintre cele mai mari butoaie, apoi l-au dat de-a dura spre mâna mea, i-au scos cepul și l-am băut pe tot dintr-odată fără mare dificultate, căci era mai puțin de jumătate de litru și avea gustul unui vin ușor de Burgundia, dar mult mai aromat. Mi-au adus un al doilea butoi, pe care l-am băut la fel de repede și le-am făcut semn să mai aducă, dar nu mai aveau. Văzând aceste minuni, au început să țipe de bucurie și să-mi danseze pe piept repetând ca și prima dată: „Hekinah degul”. Mi-au făcut un semn să arunc cele două butoaie, dar ferind mai întâi toți oamenii din cale strigând: „Borach mevolah”; când au văzut recipientele în aer s-a auzit un strigăt general: „Hekinah degul”. Recunosc că mă tenta, atunci când coborau și urcau pe mine, să prind vreo patruzeci, cincizeci sau câți îmi cădeau în mână și să-i izbesc de pământ. Dar amintindu-mi ce durere am simțit mai devreme, știind că nu e lucrul cel mai rău ce mi-l pot face și văzându-i atât de onorați de prezența mea – sau cel puțin așa am interpretat eu – mi-am înfrânat imediat acele porniri. În plus, mă simțeam obligat prin legile ospitalității să mă port onorabil față de niște oameni care m-au tratat atât de bine. Și totuși nu mă puteam abține să nu mă mir de curajul acestor

muritori minusculti care îndrăzneau să se cațere și să meargă pe tot corpul meu în timp ce una dintre mâini îmi era liberă fără să tremure de frică în fața unei creaturi gigant, așa cum trebuie să le fi părut eu a fi. După ceva timp, când au văzut că am încetat să le mai cer carne, în fața mea a apărut trimisul regelui, o persoană cu o poziție înaltă în regat. Excelența sa urcă pe partea mai subțire a pulpei piciorului drept, înaintă spre față, însoțit de o duzină de curteni, și îmi prezintă ordinul scris al regelui cu sigiliul regal, după care vorbi vreo zece minute fără să dea vreun semn de furie, dar foarte hotărât arătând undeva înainte la vreo jumătate de milă distanță, ce reprezenta de fapt, am aflat mai târziu, capitala unde se hotărâse de majestatea sa regele și consiliul său să fiu dus. Am răspuns în câteva cuvinte, dar nu foarte clar, și am făcut un semn cu mâna mea liberă spre cealaltă mână (ocolind capul excelenței sale și a suitei) și apoi către cap și corp pentru a-l face să înțeleagă ca voiam să fiu eliberat. Se pare că mă înțelese foarte bine, dar a refuzat dând din cap dezaprobator și a ridicat mâna pentru a arăta că trebuie să fiu dus ca un prizonier.

Totuși am înțeles din semnele pe care le făcea că voi beneficia de un tratament foarte bun, mâncare și băutură din belșug. Auzind acest lucru, m-am gândit din nou să încerc să mă eliberez, dar când am simțit durerea săgeților care-mi răniseră fața și